

**ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW**

z dnia 2009 r.

**w sprawie określenia rodzajów dokumentów potwierdzających znajomość
języka polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego,
ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej**

Na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się rodzaje dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej:

- 1) Certyfikat znajomości języka polskiego poświadczający zdany egzamin z języka polskiego na poziomie średnim ogólnym lub zaawansowanym, wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,
- 2) dokument potwierdzający ukończenie studiów wyższych prowadzonych w języku polskim,
- 3) świadectwo dojrzałości uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) świadectwo nabycia uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego wydane przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 24 marca 2009 r.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia rodzajów dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej stanowi wykonanie upoważnienia z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, dyrektor generalny urzędu, upowszechniając informacje o wolnych stanowiskach pracy, wskazuje, za zgodą Szefa Służby Cywilnej, stanowiska, o które, poza obywatelami polskimi, mogą ubiegać się obywatele Unii Europejskiej oraz obywatele innych państw, którym na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa wspólnotowego przysługuje prawo podjęcia zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast w świetle art. 5 ust. 2 ww. ustawy osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego może zostać zatrudniona na stanowisku pracy, na którym wykonywana praca nie polega na bezpośrednim lub pośrednim udziale w wykonywaniu władzy publicznej i funkcji mających na celu ochronę generalnych interesów państwa, jeżeli posiada znajomość języka polskiego potwierdzoną dokumentem wskazanym we właściwym rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z upoważnieniem wyrażonym w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego, kierując się charakterem pracy wykonywanej przez członków korpusu służby cywilnej i potrzebą zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania przez nich zadań. Projekt rozporządzania wymienia następujące dokumenty:

- 1) Certyfikat znajomości języka polskiego poświadczający zdany egzamin z języka polskiego na poziomie średnim ogólnym lub zaawansowanym, wydany przez Państwową Komisję Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego,
- 2) dokument potwierdzający ukończenie studiów wyższych prowadzonych w języku polskim,
- 3) świadectwo dojrzałości uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) świadectwo nabycia uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego wydane przez Ministra Sprawiedliwości.

W § 1 pkt 1 wskazano dokument Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Projekt zakłada więc, że uznawany będzie certyfikat wydawany na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. Nr 90, poz. 999, z późn. zm.), określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 października 2003 r. w sprawie egzaminów z języka polskiego jako obcego (Dz. U. Nr 191, poz. 1871). W świetle danych Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej certyfikaty wskazane w § 1 pkt 1 projektu, tj. na poziomie średnim ogólnym i zaawansowanym, odpowiadają poziomom B2 i C2 według skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy (*Common European Framework – CEF*). Osoba, która zdała egzamin przed państwową komisją egzaminacyjną otrzymuje Certyfikat znajomości języka polskiego poświadczający znajomość języka polskiego na poziomie podstawowym, średnim ogólnym lub zaawansowanym. Ze względu na specyfikę pracy w służbie cywilnej i związaną z nią konieczność kontaktu z obywatelem

oraz przygotowywania projektów dokumentów w języku polskim zgodnie z projektem uznawane będą certyfikaty na poziomie nie niższym niż poziom średni ogólny (B2). Poziom ten umożliwi zatrudnianie w służbie cywilnej cudzoziemców również na takich stanowiskach, na których nie jest konieczna perfekcyjna znajomość języka polskiego, natomiast wymagane są specjalistyczne kwalifikacje zawodowe.

Zgodnie z § 1 pkt 2 projektu rozporządzenia uznawany będzie dokument potwierdzający ukończenie studiów wyższych prowadzonych w języku polskim. Będzie on uznawany jako gwarantujący, że język polski był w ich toku językiem nauczania (por. art. 9 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim). Przepis w proponowanym brzmieniu uwzględnia także uznawalność dyplomu ukończenia poza Rzeczpospolitą Polską studiów wyższych na kierunku filologia polska jako rozwiązanie uznające kwalifikacje uzyskane m.in. w innych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Przyjęcie proponowanego rozwiązania wychodzi także naprzeciw stanowisku Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, wyrażonemu pismem nr Min.MD/2331/08/DP/jf z dnia 10 października 2008 r., dotyczącym zaopiniowania zgodności z prawem UE sprawozdania Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych o poselskim i rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z ww. opinią „(...) zobowiązanie do przedstawienia tylko jednego określonego rodzaju poświadczenia przy uniemożliwieniu potwierdzenia znajomości języka w inny sposób, zwłaszcza poprzez kwalifikacje uzyskane w innych państwach członkowskich, należy uznać za nieproporcjonalne w stosunku do celu jaki ma zostać osiągnięty [Sprawa C-281/98 Agonese]. Trybunał podkreślił także, że zasada równego traktowania zabrania wprowadzenia wymogu nabycia wymaganych kwalifikacji językowych na terytorium danego państwa członkowskiego [Sprawa C-379/87 Groener].”

W § 1 pkt 3 projektu rozporządzenia wskazano natomiast świadectwo dojrzałości uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej jako dokument uprawniający cudzoziemców do przyjęcia na studia wyższe (por. § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych – Dz. U. Nr 190, poz. 1406), jak również gwarantujący m.in. sprawdzenie umiejętności w zakresie wiedzy o języku polskim i redagowania tekstów, a także tworzenia tekstu własnego (por. załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 kwietnia 2003 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów – Dz. U. Nr 90, poz. 846).

Z kolei zgodnie z § 1 pkt 4 projektu rozporządzenia uznawane będzie świadectwo nabycia uprawnień do wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego wydane przez Ministra Sprawiedliwości, jako gwarantujące złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu z umiejętności tłumaczenia z języka polskiego na język obcy oraz z języka obcego na język polski przez osoby, które w szczególności mogą posiadać inne od polskiego obywatelstwo jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa (por. art. 2 i 5 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego – Dz. U. Nr 273, poz. 2702, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Rozporządzenie dotyczy wyłącznie wewnętrznych zasad funkcjonowania służby cywilnej i będzie oddziaływało na osoby ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt zostanie przekazany do uzgodnień międzyresortowych z członkami Rady Ministrów i Prezesem Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez Radę Służby Publicznej.

Stosownie do obowiązku określonego w art. 19 ust. 2 i ust. 21 ustawy z dnia 19 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) projekt zostanie również skierowany do zaopiniowania przez organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.).

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżet państwa lub budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie może mieć wpływ na rynek pracy, jednakże – biorąc pod uwagę określone w projektowanym rozporządzeniu wymagania wobec osób nieposiadających polskiego obywatelstwa, które planują podjąć pracę w służbie cywilnej – należy uznać, że rozszerzenie liczby kandydatów, którzy mogliby być zatrudnieni w służbie cywilnej nie będzie znaczące.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki, ani na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Podmioty zainteresowane pracami nad projektem rozporządzenia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), z chwilą skierowania projektu rozporządzenia do uzgodnień międzyresortowych zostanie ono opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

8. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Zakres projektowanego rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga notyfikacji.